

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

“สื่อสารมวลชน” จัดเป็นตัวบ่งชี้ระดับการพัฒนาของประเทศ หมายความว่า หากต้องการจะทราบว่าประเทศนั้นยืนอยู่บนใดขั้นไหนของการพัฒนา อาจจะต้องวัดดูว่าประเทศนั้นมีจำนวนคนอ่านหนังสือพิมพ์มากน้อยเพียงใด มีปริมาณเครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์มากน้อยเท่าใด ยิ่งปริมาณการใช้สื่อสมัยใหม่เหล่านี้มีมากก็ยิ่งแสดงว่าระดับการพัฒนาประเทศของประเทศนั้นได้เดินเข้าใกล้จุดหมายปลายทาง คือ การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมากขึ้นเท่านั้น¹ แต่สำหรับในสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย คลื่นความถี่วิทยุและโทรทัศน์ยังถูกใช้เพื่อประโยชน์ในเชิงธุรกิจและในกิจการของภาครัฐมากกว่าที่จะมุ่งเน้นการให้ประโยชน์แก่สาธารณชน นอกจากนั้นรายการทางวิทยุท้องถิ่น ยังมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารจากส่วนกลางมากกว่าการนำเสนอข้อมูลตัวตนของท้องถิ่น ซึ่งในระบบการสื่อสารที่แท้จริงของชุมชนนั้น ต้องเป็นการสื่อสารที่มีองค์ประกอบครบทั้ง 3 คือเป็นการสื่อสาร “เพื่อ” ประชาชน “ของ” ประชาชน และ “โดย” ประชาชน ซึ่งในทางปฏิบัติก็จะหมายถึง การสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนนั่นเอง จึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า “การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งในสังคม” เพราะคนในสังคมจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ทักษะคติ และประสบการณ์ต่าง ๆ ผ่านการสื่อสาร ทั้งการสื่อสารระหว่างบุคคล (face to face communication) และการสื่อสารที่มีสื่อเป็นตัวกลาง หรืออาศัยสื่อต่าง ๆ (interposed communication) เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อเฉพาะกิจ สื่อประเพณีและสื่อท้องถิ่น และสื่อมวลชน เพื่อที่จะสามารถดำรงตนอยู่ในกลุ่มหรือในสังคมนั้น ๆ ได้อย่างมีความสุข²

สื่อวิทยุจึงนับเป็นช่องทางหนึ่งที่สามารถเข้าถึงผู้ฟังในสังคมได้ง่ายที่สุด โดยเฉพาะผู้ฟังในชุมชน เนื่องจากเป็นสื่อที่มีราคาย่อมเยา โดยเฉพาะคนในชุมชนที่มีรายได้น้อย ประกอบอาชีพเป็นชาวไร่ ชาวนา เกษตรกรทั่วไป อาศัยแค่ทักษะการฟังเพียงอย่างเดียวทุกคนก็สามารถ

---

¹กาญจนา แก้วเทพ, เมื่อสื่อส่องและสร้างวัฒนธรรม, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาลาแดง จำกัด, 2545), น. 265.

²กาญจนา แก้วเทพ และคณะ, สื่อเพื่อชุมชน : การประมวลองค์ความรู้, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543), บทนำ.

เข้าใจข่าวสารต่าง ๆ ในชุมชนได้ตรงกัน การรวมตัวกันเพื่อก่อตั้งเป็นวิद्यุชุมชนจึงได้รับความสนใจจากคนในชุมชน เพราะเรื่องราวข่าวสารต่าง ๆ ที่นำมาเสนอนั้น ล้วนเป็นสิ่งที่คนในชุมชนต่างคุ้นเคยกันดีอยู่แล้ว ทั้งเรื่องของวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น บทเพลงพื้นบ้าน ข่าวสารความเคลื่อนไหวของบุคลากรในชุมชนนั้น ๆ เนื้อหาที่เกี่ยวกับการทำมาหากิน เช่น การเกษตร แรงงาน เศรษฐกิจ เป็นต้น

ในปัจจุบันการแสวงหาทางเลือกใหม่สำหรับการใช้สื่อเพื่อการพัฒนากำลังได้รับความสนใจอย่างมากทั้งในระบบและนอกระบบ แต่ไม่ว่าการใช้สื่อเพื่อการพัฒนาจะมากมายด้วยเนื้อหาและหลากหลายด้วยรูปแบบเช่นใดก็ตาม ทว่าหลักการในการใช้นั้นน่าจะมีจุดร่วมกันได้ แต่ในสังคมไทยเมื่อมองโดยภาพรวมของสื่อวิทยุของประเทศไทยยังมีจุดที่ขัดแย้งกับเจตนารมณ์ที่แท้จริงของวิทยุชุมชน ดังนี้³

1. ทางเศรษฐกิจ ภาครัฐ และธุรกิจเอกชน ยังพยายามยื่นมือเข้ามาครอบงำภาคประชาชน โดยอาศัยปัจจัยการขาดทุนและทรัพยากรในการประกอบกิจการของผู้ประกอบการวิทยุชุมชน

2. ทางการเมือง ยังไม่มีกฎหมาย ระเบียบที่เปิดให้สังคมเข้าไปมีส่วนร่วมในระบบควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลอย่างสมบูรณ์ ซึ่งอยู่ในระหว่างรอคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ ที่จะเกิดขึ้นและออกระเบียบต่อไป

3. การเข้าถึงสื่อ (Access) ชุมชนยังไม่มีโอกาสเลือกรายการหรือเข้าไปจัดทำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ชุมชน หรือร่วมใช้สื่อวิทยุชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันในด้านความรู้ วิถีชีวิตของชุมชน การพัฒนาคนและสังคม ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นต่อรายการ หรือแสดงความต้องการการเปลี่ยนแปลงรายการ และควบคุมการทำงานของวิทยุชุมชน

4. การมีส่วนร่วม (Participation) ชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในระบบการสื่อสารภายในวิทยุชุมชนตามหลักการวิทยุชุมชนสากล โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการวางแผน การผลิตและการจัดรายการวิทยุ อันเนื่องมาจากการจัดตั้งวิทยุชุมชนส่วนใหญ่เกิดจากกลุ่มคณะบุคคลองค์กร และสถาบัน ไม่ใช่เกิดจากการรวมตัวของประชาชนในชุมชน และกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ในการผลิตรายการวิทยุ

³สมศักดิ์ สันติวงศกร, “วิทยุชุมชน : สื่อของประชาชน ?”

5. การจัดการด้วยตนเอง (Self-management) ประชาชนในชุมชนยังไม่มีอำนาจตัดสินใจตั้งแต่เริ่มคิด วางแผน การกำหนดนโยบาย การบริหารและการลงมือผลิตสื่อด้วยตนเอง ในประเด็นนี้ ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาระบบประชาธิปไตยจะต้องกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป และใช้เวลานาน

จึงเป็นที่มาให้เกิดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2540 หมวดที่ 3 มาตรา 40 ที่ว่า

คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และ วิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และ กำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม⁴

ในแง่ของการปฏิรูปสื่อ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นับว่าเป็นไปตามความต้องการของสังคมในระดับหนึ่ง ที่รัฐจะต้องเปิดโอกาสให้แก่ภาคประชาชนได้มีสื่อสาธารณะ หรือสื่อทางเลือกในการกระจายผลประโยชน์และอำนาจในการจัดการข้อมูลข่าวสารไปสู่ประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคคลที่ต้องการรับใช้ประชาชนด้านข้อมูลข่าวสารทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนมีส่วนร่วมกันเป็นเจ้าของ ร่วมใช้ ร่วมรับผิดชอบ เพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามแนวทางการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Communication) ของยูเนสโก ตลอดจนถึงทางการไหลของข้อมูลข่าวสารระหว่างรัฐกับประชาชนมีการไหลสองทาง (Two-way communication) โดยที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารต่างสามารถมีปฏิกริยาโต้ตอบ (interactivity) มากยิ่งขึ้น และเมื่อนำมาพิจารณาศัพท์ภาษาอังกฤษของคำว่า “ชุมชน” หรือ community เราจะพบว่าคำดังกล่าวมีรากฐานเดียวกับคำว่า communication ซึ่งหมายถึง “community is communication” หรือความเป็นชุมชนจะเกิดขึ้น หากสมาชิกชุมชนมีการติดต่อสื่อสาร พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนร่วมมือกันทำกิจการต่าง ๆ ให้บรรลุ

⁴สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน (กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักงานคลังและงบประมาณ, 2545).

เป้าหมาย⁵ ด้วยมนุษย์เป็นสัตว์สังคม การอยู่ร่วมกันในสังคมหรือชุมชน ย่อมมีการติดต่อสื่อสารกัน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์อยู่แล้ว ชุมชนต่าง ๆ ภายในประเทศไทยที่มีลักษณะของการอยู่ร่วมกันอย่างรักใคร่ การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกันของคนในชุมชน จึงมีอย่างสม่ำเสมอ ดังเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 40 มองว่าคลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง ทั้งวิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม จัดเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติและมีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งสิ้น ทั้งในแง่ของการจัดสรรคลื่นความถี่และในแง่การกำหนดวิธีการบริหารจัดการไว้ด้วยว่า ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยให้การดำเนินงานขององค์กรอิสระที่จะจัดตั้งขึ้นต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ

ตำบลเขากอบ จังหวัดตรัง จึงเป็นตำบลหนึ่งที่มีการดำเนินงานวิทยุชุมชนขึ้น ได้มีการจัดตั้งวิทยุชุมชนในนาม “รายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ” ออกอากาศด้วยคลื่นความถี่ 94.25 MHz. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางให้สมาชิกในชุมชนได้ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ต้องการให้วิทยุชุมชนแห่งนี้เป็นสื่อกลาง เป็นปากเป็นเสียงแทนสมาชิกในชุมชน สร้างพลังให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2549 โดยมีจุดเริ่มต้นจากความร่วมมือกันของสมาชิกในชุมชน ประกอบด้วยแกนนำในการจัดตั้ง 4 ฝ่ายด้วยกัน คือ คณะพระสงฆ์ ศิลปินท้องถิ่นในชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกในชุมชน ทุกฝ่ายต่างเข้ามาร่วมมือกันทำงานด้วยความสมัครใจ โดยที่ทางสถานีจะไม่เข้าไปข้องเกี่ยวกับเรื่องการเมืองในท้องถิ่น นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนที่สนใจ เช่น พระสงฆ์ ครูอาจารย์ นักเรียนนักศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินรายการด้วย

รายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบออกอากาศเป็นประจำทุกวัน ตั้งแต่เวลา 05.00 – 24.00 น. โดยจะนำเสนอรายการที่มีเนื้อหาในชุมชนเป็นสำคัญ ตัวอย่างเช่น

รายการเล่าข่าวนำรู้กับครูไข่ นำเสนอเรื่องราวข่าวสาร สารความรู้ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ในรูปแบบการเล่าข่าว โดยครูไข่ ซึ่งประกอบอาชีพรับราชการครูในชุมชน

รายการห้วยยอดสัมพันธ์ เนื้อหารายการเป็นการนำเสนอข่าวสารจากโรงเรียนห้วยยอด ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำอำเภอ ดำเนินรายการโดย อาจารย์ยี่ง ห้วยยอด

---

⁵สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), “ชุมชนไทยท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง,” ใน เอกสารประกอบการประชุมประจำปีว่าด้วยเรื่องชุมชน ครั้งที่ 1 2543, (อัครสำเนา)

รายงานศิลปวัฒนธรรมและความบันเทิง นำเสนอเรื่องราวน่ารู้ ทั้งสาระและความบันเทิงเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมในชุมชน ดำเนินรายการโดย ดีเจนายหน้า

รายการนานาชาติระกับมล มิตรแท้ นำเสนอเรื่องราวข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการเกษตร เช่น ชาวสวนยาง หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับพืชผลการเกษตรแก่สมาชิกในชุมชน ดำเนินรายการโดย ดีเจมด มิตรแท้ เกษตรกรในชุมชน

ในการจัดทำรายการวิทยุชุมชนนั้น สมาชิกในชุมชนต่างเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ ดังนั้นจึงไม่อาจที่จะละเลยในส่วนภาคผู้รับฟังรายการได้ เพราะตั้งแต่ออกอากาศมาเป็นระยะเวลา 9 เดือน ยังไม่ได้มีการประเมินผลการรับฟังของผู้ฟังในชุมชนดังกล่าวเลย และเพื่อให้ทราบความต้องการที่แท้จริงของผู้ฟัง การศึกษาในครั้งนี้มีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้ฟังในชุมชนตำบลเขากอบ โดยผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการที่ใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงรายการวิทยุชุมชนให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของวิทยุชุมชน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่ประชาชนมากที่สุด ทั้งยังใช้เป็นแนวทางแก่จังหวัดใกล้เคียงที่มีลักษณะของประชากร สภาพชุมชน ตลอดจนวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกันได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชนชนตำบลเขากอบ ของผู้ฟังในเขตตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ ของผู้ฟังในเขตตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ ของผู้ฟังในเขตตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ ในเขตตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบแตกต่างกัน

2. ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ ในเขตตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบแตกต่างกัน

3. ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ ในเขตตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบแตกต่างกัน

ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ ของผู้ฟังที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เท่านั้น โดยระยะเวลาการศึกษาครั้งนี้อยู่ระหว่างเดือนตุลาคม 2549 ถึงเดือนเมษายน 2550

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

วิทยุชุมชน หมายถึง วิทยุกระจายเสียงที่ท้องถิ่นจัดขึ้น ดำเนินการโดยยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลักและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน มีลักษณะการดำเนินงานที่เป็นประชาธิปไตยและเป็นการสื่อสารสองทาง เป็นสื่อมวลชนของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีรัศมีการออกอากาศครอบคลุมเฉพาะพื้นที่ มีกำลังส่งไม่เกิน 1 กิโลวัตต์

รายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ หมายถึง รายการวิทยุชุมชนที่คนในชุมชนตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ร่วมกันก่อตั้งขึ้น โดยออกอากาศทางสถานีวิทยุชุมชน คลื่นความถี่ 94.25 เมกกะเฮิรต์ ออกอากาศเป็นประจำทุกวันตั้งแต่เวลา 05.00 – 24.00 ซึ่งรายการที่ออกอากาศจะมีเรื่องราวเนื้อหาเกี่ยวกับชุมชนเป็นหลัก โดยมีกำลังส่งครอบคลุมพื้นที่ตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง และในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

การใช้ประโยชน์ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างได้ใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ เช่น การใช้ประโยชน์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น การใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความเพลินเพลินและผ่อนคลาย ใช้ประโยชน์เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางข่าวสารความบันเทิงของชุมชน ใช้ประโยชน์ในการนำข้อมูลที่นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น โดยแบ่งการใช้ประโยชน์ในระดับต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนตำบลเขากอบ เช่น เนื้อหาของรายการ ผู้ดำเนินรายการ การเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วม เป็นต้น โดยแบ่งความพึงพอใจในระดับต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

พฤติกรรมการเปิดรับฟัง หมายถึง ความถี่ในการเปิดรับฟัง, ช่วงเวลาในการเปิดรับฟัง, ระยะเวลาในการเปิดรับฟัง, รูปแบบในการเปิดรับฟัง และลักษณะของการเปิดรับฟังรายการวิทยุตำบลเขากอบ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนในเขตตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดรายการวิทยุตำบลเขากอบ เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการที่แท้จริงของผู้ฟังมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้วิทยุชุมชนตำบลเขากอบเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่ชุมชนอย่างแท้จริง และนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้งหรือการจัดรายการวิทยุชุมชนในพื้นที่อื่นต่อไป

ชำนาญกานท์หอสมุด